

Hazırlayan:
Prof. Dr. Kerem Alkin
Türkiye İMSAD Ekonomi Danışmanı

Geçen hafta belirttiğimiz üzere, FED'in aralık ayında faiz artış kararı ile ilgili beklentinin yüzde 70'nin üzerinde seyretmesi, ABD başkanlık seçimi ile ilgili belirsizlik, yurt içinde ise, terörle mücadele kapsamındaki gözaltı ve tutuklamaların yankıları, Dolar-TL kurunu 3,08-3,12 TL bandından, 3,12-3,16 TL bandına taşımış durumda. İç ve dış siyaset alanı ile Suriye ve Irak'taki çatışmalara yönelik tansiyon azalır ise, dolar-TL kuru tekrar 3,12-3,08 TL bandına dönebilir.

- 21 Ekim'de 98.7, 27 Ekim'de ise 98.9 puana kadar çıkararak, euro-dolar paritesinin iki kez 1,09 doların altına düşmesinin gerekçesini oluşturan ve dünyanın önde gelen 6 para birimi karşısında ABD Doları'nın gücünü gösteren Dolar Endeksi, 97.72-98.12 puan kritik eşiğinin bir kez daha altına gerilemiş durumda. Bu gerilemede, **hem ABD Merkez Bankası'nın (FED) geçen hafta, 1-2 Kasım'daki Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısından çıkan 'faiz artışı kararı için daha fazla veriye ve emin olmaya ihtiyacımız var' mesajlarının, hem de 4 Kasım Cuma günü, ABD tarım dışı istihdam artışı verisinin piyasa beklentilerinin altında kalmasının** ciddi etkisi söz konusu. **31 Ekim Pazartesi, bir önceki hafta 99 puanı zorladıktan sonra, 98.4 puandan açılış yapan Dolar Endeksi, bu defa, 7 Kasım'la başlayan bu yeni haftaya, 97.4 puandan başlıyor. Tarım dışı istihdam verisinin beklentiyi karşılamaması nedeniyle, 4 Kasım cuma gününü endeks 97.1 puanın altında bile kapatmıştı.**
- 7 Kasım'la başlayan yeni haftaya Dolar Endeksi'nin 97.4 puanın üzerinde başlamasının nedeni, ABD Başkanlık seçimi ile ilgili belirsizlik. Son 10 güne kadar, Trump'ın önünde seyreden Clinton, son 10 günde Federal Soruşturma Bürosu FBI'ın Clinton'ın dışişleri bakanı olduğu dönemde, özel kalem ile gerçekleştirdiği elektronik posta yazışmalarına yönelik soruşturma talebi ile epey darbe aldı ve Trump arayış kapattı. **Bununla birlikte, dün FBI, Clinton'ın suçsuzluğu ile ilgili yeni bir açıklama yaptı ve Trump ve ekibi bu açıklamayı manipülatif bulduklarını açıklamakta gecikmediler. Trump'ın seçim propaganda döneminde, iç ve dış siyaset alanı ve ekonomiye yönelik sert tedbir çağrıları, küresel piyasalar ve ABD'de hisse senedi piyasası profesyonelleri tarafından tedirginlikle karşılanmış durumda.**

- **ve bu nedenle, Trump'ın seçilmesi halinde, FED'in aralık ayı ortasındaki toplantıda, olası faiz artış kararını erteleyebileceği bile konuşuluyor.** Bir başka spekülasyon ise, Trump'ın başkan seçilmesi halinde, FED Başkanı Yellen'in koltuğunu koruyamayacağı yönünde. **Bu nedenle, ABD Doları'nda görülen kısmi zayıflama, euro-dolar paritesini, daha 21-28 Ekim haftası 1,09 doların bile altına getirmişken, 4 Kasım Cuma günü 1,1140 doların bile üstünden kapanmasını sağladı. Euro, dolar karşısında, 7 Kasım'la başlayan yeni haftaya 1,11 doların hemen altından başlamış durumda. İlk etapta, Trump seçilirse doların değerinde bir gerileme, Clinton seçilir ise doların değerinde bir artış şaşırtmamalı.**
- **Geçtiğimiz haftanın iki önemli gelişmesi, eylül ayından sonra, ekim ayında da enflasyonun piyasa beklentileri altında kalması ve değerlendirme dışı takvim açıklamaları ile, Türkiye'nin hem notunu düşüren, hem de görünümünü negatife çevirmiş olan uluslararası derecelendirme kuruluşu Standart&Poors'un, Türkiye için değerlendirme takviminde gözükten 4 Kasım tarihinde yeni bir değerlendirme açıklamasıydı.** S&P'nin, Türkiye'nin notunu BB seviyesinde tutmasıyla birlikte, Türkiye'nin kredi not görünümünü negatiften durağana yükseltmesi, ekonomistleri ve piyasa çevrelerini şaşırttı. **S&P'nin görünümü durağana çevirmesi, bir bakıma Moody's in not indirimini taça çıkardı. S&P, önceki raporlarına göre, Türkiye'nin 2016-2017 büyüme tahminlerini ise 0.2 puan aşağı çekti ve OHAL'in en az 17 Ocak'a kadar süreceğini öngördüğünü raporunda paylaştı. Türkiye'nin kredi notu görünümünü durağana revize eden S&P, bunun gerekçesi olarak ise, özel sektörün yüksek dış borcunun ekonomik istikrarı tehdit etmesine karşılık, Türk Hükümetinin, büyümenin yavaşladığı ve yatırımların azaldığı bir ortamda, dış kaynaklı riskleri azaltmaya yeniden odaklandığını, büyüme ve risklere karşı hızlı tedbirler aldığını belirtmiş.**
- 7 Kasım'la başlayan bu hafta, Türk Ekonomisi için eylül ayı sanayi üretim verisinin ve cari işlemler açığı verisinin açıklanacağı önemli bir hafta. Eylül ayı sanayi üretim verisinden, her zaman ki gibi, 3. çeyrek büyüme tahminimizi sizlerle paylaşmaya çalışacağız. Yurtdışında ise, önde gelen merkez bankası yöneticilerinden önemli bir açıklama olmayan, rutin makro ekonomik verilerin açıklanacağı bir haftaya giriyoruz. Yurt dışı, bu nedenle, bütünüyle ABD başkanlık yarışına kitlenmiş olacak. **3 Kasım Perşembe günü açıklanan TÜİK enflasyon verileri, kimi ekonomist arkadaşlar verilerin içinden belirli bir olumsuzluk yakalamaya çalışsalar da, ikinci aydır ekonomistleri ters köşeye yatırıyor.** Eylül ayı için yüzde 0,72 aylık tüketici enflasyonu bekleyen ekonomistler, gerçekleşen veri yüzde 0,18 artış çıkıp, yıllıklandırılmış manşet enflasyon yüzde 8,1'den 7,3'e gerileyince, epey şaşırmışlardı. **Geçtiğimiz ekim ayı için de, ekonomistlerin beklentilerinin ortalaması aylık yüzde 1,62'lik bir enflasyon artışı idi.**
- Benim, veri açıklanmazdan bir iki dakika önce sosyal medyada paylaştığım tahminim ise yüzde 1,02-1,32 aralığıydı. Gerçekleşen oranın yüzde 1,44 olması ile, yıllık manşet enflasyon, bir kez daha,

yüzde 7,16'ya geriledi. TCMB'nin para politikasını belirlerken dikkate aldığı 'H' ve 'I' tanımlı çekirdek enflasyon verileri de, sırasıyla yüzde 7,01 ve yüzde 7,04'e geriledi. Önceki değerlendirmelerimden hatırlatarak, ekim ayında da, enflasyonun piyasa beklentileri altında kalmasının, hem TCMB'nin ekim ayına kadar ara vermeden gerçekleştirdiği faiz koridoru üst bandındaki indirim kararlarını teyit ettiğini, hem de bu hafta bankalarımızın kredi faiz oranlarındaki '2. indirim' dalgasını desteklediğini belirtmem gerekiyor. Bu durumda, TCMB Para Politikası Kurulu'nun kasım ayı toplantısı için, faiz koridoru üst bandında bir 25 baz puanlık indirim alanı daha oluşmuş durumda. Bununla birlikte, piyasa, ABD Merkez Bankası'nın (FED) aralık ayı ortasındaki toplantısını gördükten sonra, TCMB'nin faiz indirimi ile ilgili o adımı atacağını bekliyor. Enflasyondaki yumuşama, aynı zamanda, TL'nin yabancı paralar karşısındaki değeri açısından, döviz kurlarında yukarı yöndeki olası baskıyı da hafifletmekte. Bununla birlikte, iç ve dış siyasi gelişmeler, Irak ve Suriye'deki askeri operasyonlar dolar-TL kurunu 3,12-3,16 TL bandına getirmiş durumda. Tansiyonun düşmesi halinde, dolar-TL tekrar 3,12-3,08 TL bandına geri gelecektir.